

Globally active

Elīna Putniņa, Rödl & Partner

VID nodokļu audits- uzņēmēja vadlīnijas sadarbībai ar VID visos pārbaudes posmos

29.10.2015.

01

Nodokļu kontroles veidi

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

03

Nodokļu audita gaita

04

Nodokļu audita rezultāts – līdzekļi tā maiņai

01

Nodokļu kontroles veidi

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

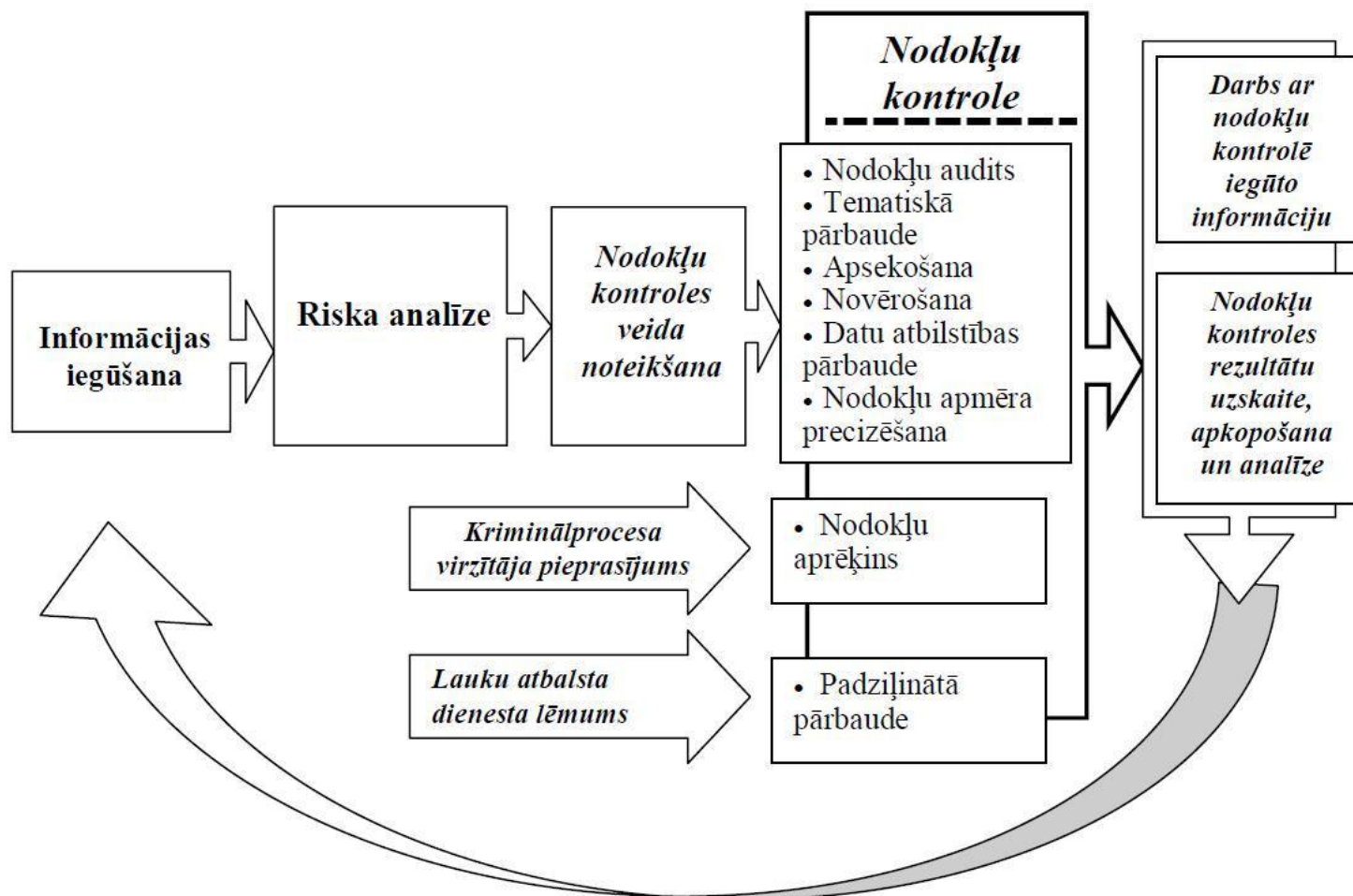
03

Nodokļu audita gaita

04

Nodokļu audita rezultāts – līdzekļi tā maiņai

Nodokļu kontroles process VID

01

Nodokļu kontroles veidi

Likums „Par nodokļiem un nodevām“ paredz vairākus nodokļu kontroles veidus

- **Nodokļu apmēra precizēšana**
- **Datu atbilstības pārbaude**
- Apsekošana
- Novērošana
- Tematiskā pārbaude
- **Nodokļu audits**

01

Nodokļu kontroles veidi

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

03

Nodokļu audita gaita

04

Nodokļu audita rezultāts – līdzekļi tā maiņai

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

- Izvairīšanās no nodokļa audita
 - Nodokļu maksātājam ir tiesības precizēt maksājamo nodokli laikā pēc lēmuma par nodokļu audita saņemšanas līdz audita uzsākšanas brīdim
 - Ja nodokļu maksātājs ir novērsis analīzes un atlases procesā konstatētos riskus un nodokļu audita veikšana nav lietderīga, VID nodokļu auditu neuzsāk un atceļ pieņemto lēmumu par nodokļu audita veikšanu
- Pārbaudāmais periods
 - Vispārējais noteikums – maksājamo nodokļu apmēru ar precizēt triju gadu laikā pēc noteiktā maksāšanas termiņa, praksē bieži pārbaudāmais termiņš ir īsāks
 - Speciālais noteikums attiecībā uz transfertcenām – tās pārbaudāmas un precizējamas piecu gadu laikā

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

- Termiņš, kādā pabeidzams nodokļu audits
 - Lēmumu par audita rezultātiem VID ir jāpieņema 90 dienu laikā no audita uzsākšanas dienas, izņemot gadījumu, kad tas pagarināts. To var pagarināt līdz 30 dienām, ja nepieciešama papildus informācija, vai līdz 60 dienām, ja VID ir nepieciešama informācija no ārvalsts kolēģiem.
 - Termiņā neieskaita laikaposmu:
 - Termiņu, kurā nav saņemta atbilde no ārvalstīm;
 - Termiņu, kādā nodokļu maksātājs ir kavējis iesniegt lūgto informāciju;
 - Termiņu, kurā nodokļu maksātājs nav bijis pieejams

01

Nodokļu kontroles veidi

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

03

Nodokļu audita gaita

04

Nodokļu audita rezultāts – līdzekļi tā maiņai

03

Nodokļu audita gaita

- Process līdz nodokļu audita uzsākšanai
- Lēmums par nodokļa audita veikšanu
- Sākuma saruna
- Audits
- Noslēguma saruna
- Lēmums

Nodokļa maksātāja
līdzdarbības pienākuma
princips
Augstākās tiesas
2015.gada 25.jūnija
spriedums SKA-801/2015

Nodokļa maksātāja līdzdarbības pienākuma princips

Lai arī administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums (Administratīvā procesa likuma 76.pantatrešā daļa), tomēr tas nenozīmē audita turpināšanu.

Tāpēc audita rezultātu apstrīdēšanas procesā ar papildu pierādījumu iesniegšanu nevar pilnīgi aizstāt audita procedūru, pretējā gadījumā tiktu radīta situācija, ka nodokļu maksātājs nesadarbotos ar nodokļu administrāciju audita laikā, bet gan, novērtējot vienīgi nodokļu administrācijas pašas iegūto informāciju un izdarītos secinājumus audita rezultātā pieņemtajā lēmumā, izlemtu, kurus faktus tas ir ieinteresēts atklāt.

Audita rezultātā pieņemtā lēmuma apstrīdēšanas procesā nodokļu maksātājs var iesniegt **papildu** pierādījumus par tiem faktiem vai pierādījumiem, kuri jau tikuši iesniegti vai izskatīti audita ietvaros. Tādi paši secinājumi attiecināmi arī uz tiesvedības procesu par nodokļu administrācijas administratīvo aktu. Arī tiesā nodokļu maksātājs var iesniegt **vienīgi papildu** pierādījumus. Pretējā gadījumā tiesa uzņemtos nodokļu administrācijas funkcijas un veiktu nodokļu auditu.

03

Nodokļu audita gaita

- Lēmums par nodokļa audita veikšanu
 - Nodokļu audits tiek veikts, pamatojoties uz VID lēmumu;
 - Lēmums ir rakstisks un tiek nosūtīts nodokļu maksātājam;
 - Lēmumā ir norādīts lēmuma datums, numurs, pamatojums nodokļu audita veikšanai, audita uzsākšanas diena, veikšanas termiņš, pārbaudāmie nodokļi un pārbaudāmie periodi
- Nodokļu maksātājs par audita uzsākšanu tiek informēts ne vēlāk kā 10 darba dienas pirms audita uzsākšanas
- VID lēmums var tikt precizēts, nosakot jaunus auditējamus nodokļus un mainot auditējamo periodu, kā arī veicot citas izmaiņas audita norisē. Jebkuras izmaiņas jānoformē rakstveidā.

03

Nodokļu audita gaita➤ **Sākuma saruna**

- Sākuma sarunā VID noskaidro vispārējo informāciju par nodokļa maksātāju un vienojas par turpmāko audita gaitu. No uzdotajiem jautājumiem vai izveidojoties labam sākotnējam kontaktam ar auditoriem, jau šajā stadijā iespējams uzzināt audita veikšanas iemeslu un galvenos konstatētos riskus.
- Sākuma sarunu protokolē, pierakstot nodokļu maksātājam uzdotos jautājumus un saņemtās atbildes. Protokolu noformē divos eksemplāros – vienu izsniedzot nodokļu maksātājam. Parakstot protokolu, nodokļu maksātājs rakstiski apliecina sniegtās informācijas patiesumu.
- Sākuma sarunā VID informē par iespēju elektroniski saņemt informāciju par auditā konstatētajiem pārkāpumiem, kas norādīti audita pārskata projektā pirms nobeiguma sarunas

03

Nodokļu audita gaita

➤ Audits

- Ja nodokļu audita laikā no nodokļu maksātāja nepieciešams iegūt papildu informāciju, VID to pieprasa rakstiski, nosakot informācijas iesniegšanas termiņu (jāņem vērā, ka VID nedrīkst noteikt termiņu, kas ir garāks par 30 dienām);
- VID pieprasījumi mēdz būt vispārīgi un attiecīgi iesniedzamās informācijas apjoms ir ļoti liels, dažkārt iesniedzamā informācija ir arī ļoti tehniska rakstura;
- Informācijas apmaiņa ar VID arī audita laikā var notikt tikai ar EDS starpniecību. Jāatceras, ka VID EDS sistēmas failu izmērs ir ierobežots - 2.5MB vienam failam un 5MB kopā

03

Nodokļu audita gaita

- Ja darījumu attaisnojuma dokumenti ir svešvalodā, tad jānodrošina tulkojums latviešu valodā;
- Pareizi sagatvotas grāmatvedības loma var būt neatsverama VID auditā, tajā atrunājot nodokļu piemērošanu neviennozīmīgās situācijās;
- VID auditā nav piemērojams arguments par komercnoslēpumu, tāds arguments VID amatpersonas var tikai „satracināt“;
- Audita laikā nodokļu maksātājiem ir tiesības iepazīties ar audita lietu. Informācija, kas neattiecas uz pārbaudāmo nodokļa maksātāju un kura nav izmantota argumentācijai par nodokļu maksājumu precizēšanu, audita lietā būs slēpta. Pēc nepieciešamības VID izsniegs audita materiālu kopijas;
- Nodokļu maksātājam ir tiesības saņemt sniegto paskaidrojumu/ protokolu kopijas

03

Nodokļu audita gaita

➤ Noslēguma saruna

- Tās laikā nodokļa maksātājs tiek iepazīstināts ar auditā konstatēto un saņem audita pārskata projektu. Ja nepiekrītat audita konstatētajam, to norādiet sarunas protokolā un norādiet, kas sniegsiet papildus informāciju kļūdaino secinājumu atspēkošanai;
- Šajā laikā ir būtiski izmantot visus pieejamos resursu, lai VID papildus informācija tiktu iesniegta līdz audita gala lēmuma sagatavošanai;
- Praksē ir novēroti pozitīvi gadījumi, kad, pamatojoties uz papildus paskaidrojumiem un papildus iesniegtajiem dokumentiem, būtiski tiek mainīts audita pārskata projekts par labu nodokļu maksātājam

Prezentācijas saturs

01

Nodokļu kontroles veidi

02

Nodokļu audits – vispārējie noteikumi

03

Nodokļu audita gaita

04

Nodokļu audita rezultāts – līdzekļi tā maiņai

04

Nodokļu audita rezultāts – līdzekļi tā maiņai

- Vienošanās līguma noslēgšana
 - VID ir tiesības, bet ne pienākums, saskaņā ar nodokļa maksātāja iesniegumu noslēgt vienošanos par strīda izbeigšanu. To noslēdzot, tiks samazināts soda naudas un nokavējuma naudas aprēķins;
 - VID lēmuma apstrīdēšanas process var prasīt vairāk resursu nekā galarezultāts, tādēļ būtiski izvērtēt turpmāko procesu
- Lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzība
 - Ja strīdu ar VID par kļūdainajiem audita secinājumiem ir nepieciešams turpināt, tad lēmums apstrīdams VID ģenerāldirektori. Ja arī šis lēmums ir negatīvs, tas pārsūdzams Administratīvajā rajona tiesā;
 - Būtiski nenokavēt apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas termiņu – tas izdarāms viena mēneša laikā pēc lēmumu saņemšanas dienas.
 - Ja lēmums saņemts EDS sistēmā, tā saņemšanas diena ir otrā darba diena pēc lēmuma ieviešanas VID EDS sistēmā un termiņu sāk skaitīt ar nākamo dienu pēc lēmuma saņemšanas.

Ziņu par VID audita veikšanu var uzņemt arī pozitīvi – sabiedrībā tiks veikta ārējā pārbaude, izvērtējot nodokļu piemērošanas sistēmas atbilstību VID praksei nodokļu tiesību piemērošanā, pārbaude dos iespēju uzlabot iekšējos kontroles procesus un izvairīties no atkārtotām pārbaudēm.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

JAUTĀJUMI?

Kontakti

Elīna Putniņa
Asociētā partnere
Nodokļu konsultāciju nodaļas vadītāja
Sertificēta nodokļu konsultante

Rödl & Partner
Kronvalda bulvāris 3-1
Rīga, LV-1010
Tel: +371 67338125
Fax +371 67338126
elina.putnina@roedl.pro

„Each and every person counts“ – to the Castellers and to us.

Human towers symbolise in a unique way the Rödl & Partner corporate culture. They personify our philosophy of solidarity, balance, courage and team spirit. They stand for the growth that is based on own resources, the growth which has made Rödl & Partner the company we are today. „Força, Equilibri, Valor i Seny“ (strength, equilibrium, valour and common sense) is the Catalan motto of all Castellers, describing their fundamental values very accurately. It is to our liking and also reflects our mentality. Therefore Rödl & Partner embarked on a collaborative journey with the representatives of this long-standing tradition of human towers – Castellers de Barcelona – in May 2011. The association from Barcelona stands, among many other things, for this intangible cultural heritage.